

Current States, Desirable States, and Priority Needs of Developing Higher Education Institutions Management in Thailand

According to Internationalization Concept

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนา การบริหารสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยตามแนวคิดความเป็นนานาชาติ

Thunwita Sirivorapat Puthpongsiriporn¹ Pruet Siribanpitak² and Penvara Xupravati³

ธันวิตา สิริวรภัทร พุทธพงษ์ศิริพร¹ พฤทธิ ศรีบรรณพิทักษ์² และเพ็ญวรา ขูประวัติ³

^{1,2,3}Faculty of Education, Chulalongkorn University

^{1,2,3}คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

*Corresponding Author, e-mail: thunwita@hotmail.com

Abstract

The objectives of this research were to study current and desirable states as well as priority needs of developing higher education institutions management in Thailand according to the concept of internationalization. The research applied quantitative analysis. The population was 155 higher education institutions under Ministry of Higher Education, Science, Research, and Innovation (MHESI), whereas sample size was 111 randomly selected by utilizing a stratified random sampling technique. The respondents were the institution presidents and top management primarily responsible for internationalization. The research tool was a questionnaire. Then, data were analyzed by calculating percentage, frequency, mean, standard deviation, and $PNI_{modified}$.

The research results revealed that the current state of higher education institutions management in Thailand based on the concept of internationalization was generally performed at a moderate level ($\bar{X} = 2.686$) in which Curriculum Management yielded the highest mean ($\bar{X} = 2.707$) followed by Academic Service Management ($\bar{X} = 2.658$). In addition, an overall desirable state was found at a high level ($\bar{X} = 3.933$), while Curriculum Management showed the highest mean ($\bar{X} = 3.945$), followed by Academic Service Management ($\bar{X} = 3.907$). Regarding priority needs of higher education institutions management,

the overall $PNI_{modified}$ value was 0.464, while those of Academic Service Management and Curriculum Management were 0.470 and 0.458, respectively.

Keywords: Educational Administration, Internationalization, Higher Education Institutions, Higher Education

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยตามแนวคิดความเป็นนานาชาติ ดำเนินการวิจัยโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ ประชากร ได้แก่ สถาบันอุดมศึกษาในกำกับดูแลของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จำนวน 155 แห่ง ขนาดของตัวอย่าง 111 แห่ง ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วนประเภทสถาบันอุดมศึกษา ผู้ให้ข้อมูล สถาบันละ 2 คน คือ อธิการบดี และผู้บริหารที่มีหน้าที่รับผิดชอบหลักงานด้านความเป็นนานาชาติ เครื่องมือวิจัยคือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ($PNI_{modified}$)

ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยตามแนวคิดความเป็นนานาชาติ ในภาพรวมการปฏิบัติอยู่ที่ระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.686$) โดยการบริหารหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด ($\bar{X} = 2.707$) รองลงมา คือ การบริหารการบริการวิชาการ ($\bar{X} = 2.658$) ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ในภาพรวมอยู่ที่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.933$) โดยการบริหารหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด ($\bar{X} = 3.945$) รองลงมาคือ การบริหารการบริการวิชาการ ($\bar{X} = 3.907$) ทั้งนี้ ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารสถาบันอุดมศึกษาในภาพรวมคือ 0.464 ในขณะที่ภาพรวมรายด้านนั้น การบริหารการบริการวิชาการมีค่าสูงที่สุด ($PNI_{modified} = 0.470$) รองลงมาคือ การบริหารหลักสูตร ($PNI_{modified} = 0.458$)

คำสำคัญ : การบริหารการศึกษา ความเป็นนานาชาติ สถาบันอุดมศึกษา อุดมศึกษา

บทนำ (Introduction)

ท่ามกลางกระแสโลกาภิวัตน์ (Globalization) เกิดการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ มากมายหลากหลายมิติ ทั้งมิติทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ตลอดจนความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่พัฒนาอย่างต่อเนื่องและก้าวกระโดด ช่วยเชื่อมโยงโลกเข้าหากัน ส่งผลให้โลกในปัจจุบันก้าวสู่ยุคดิจิทัล เสมือนเป็นโลกไร้พรมแดน (Borderless World) ผู้คนสามารถเดินทาง ติดต่อสื่อสาร และเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้อย่างรวดเร็วและง่ายดาย รูปแบบการใช้ชีวิต พฤติกรรม และค่านิยมของผู้คนเปลี่ยนแปลงไปอย่างเห็นได้ชัด ทางเลือกที่มีเพิ่มขึ้น การแข่งขันทวีความรุนแรงขึ้นในทุก ระดับ ตั้งแต่ระดับบุคคลไปถึงระดับนานาชาติ ทุกภาคส่วนต้องปรับตัวให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง และเข้ามามีส่วนร่วมพัฒนาประเทศให้มีความเป็นนานาชาติ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้ทัดเทียมชาติอื่น ๆ ได้ โดยหนึ่งในประเด็นความเป็นนานาชาติที่มีการศึกษาวิจัยและส่งเสริมอย่างแพร่หลาย โดยเฉพาะในทวีปยุโรปและอเมริกา คือความเป็นนานาชาติของอุดมศึกษา

ความเป็นนานาชาตินับเป็นประเด็นสำคัญเพิ่มขึ้นในอุดมศึกษาทั่วโลก (Knight, 1994) ในขณะที่การศึกษาระดับอุดมศึกษานั้นมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะในโลกยุคสังคมนฐานความรู้ที่มีความรู้เป็นปัจจัยสำคัญ (Secretariat Office of the Senate of Thailand, 2017) นักวิชาการหลายคนให้นิยามความเป็นนานาชาติว่า มีความครอบคลุมในหลายระดับและในหลายมิติ ทั้งในระดับชาติ (National) ระดับภาคส่วน (Sector) และระดับสถาบัน (Institutional) หรือมิติระดับนานาชาติ (International) มิติระหว่างวัฒนธรรม (Intercultural) หรือมิติระดับโลก (Global) (Knight, 2003) ไม่ใช่เพียงแค่เรื่องของหลักสูตรนานาชาติที่มีการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ หรือนักศึกษาต่างชาติอย่างที่เราเข้าใจกันทั่วไปเท่านั้น Armstrong and Laksana (2016) ได้ระบุโดยอ้างถึง OECD (2004) ว่า ความเป็นนานาชาติของอุดมศึกษาเป็นหัวข้อที่เติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่องจากหลายเหตุผล เช่น ความปรารถนาที่จะส่งเสริมความเข้าใจร่วมกัน การเคลื่อนย้ายของแรงงานที่มีทักษะในเศรษฐกิจแบบโลกาภิวัตน์ ความปรารถนาของสถาบันการศึกษาที่จะสร้างรายได้เพิ่มเติม

ประโยชน์ของความเป็นนานาชาติเป็นอีกประเด็นที่มีการศึกษาถึงอย่างกว้างขวาง ทั้งในแง่ของคุณภาพทางการศึกษาที่ดีขึ้น การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ช่วยให้นักศึกษามีสมรรถนะระดับโลก เป็นพลเมืองที่มีความเป็นนานาชาติสามารถแข่งขันในระดับโลก Hazelkorn (2015) ระบุว่า ความเป็นนานาชาติได้กลายเป็นเรื่องที่ต้องให้ความสำคัญทั้งต่อมหาวิทยาลัยและรัฐบาล ไม่ใช่เพียงเพราะถูกมองว่าเป็นสัญลักษณ์หนึ่งของการแข่งขันในระดับโลก แต่ยังเป็นหนทางหนึ่งที่จะทำให้มั่นใจถึงความสามารถที่จะแข่งขันในระดับโลก เช่นเดียวกับ Soria and Troisi (2014) ที่กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของนักศึกษาในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับความเป็นนานาชาติในที่ตั้งส่งผลให้เกิดประโยชน์ที่รับรู้ได้ต่อการพัฒนาของนักศึกษาเกี่ยวกับสมรรถนะระดับโลก ระดับนานาชาติ และระดับระหว่างวัฒนธรรมมากกว่าการไปศึกษาต่อในต่างประเทศ ส่วน Tahira and Khan (2015) ได้ระบุว่า สำหรับประเทศที่กำลังพัฒนา ความเป็นนานาชาติจะช่วยให้เกิดคุณภาพทางการศึกษาที่ดีขึ้น นักศึกษาและบุคลากรมีความเป็นนานาชาติและความเป็นพลเมืองทั้งในระดับชาติและระดับนานาชาติ สำหรับประเทศที่พัฒนาแล้ว ความเป็นนานาชาติจะช่วยสร้างรายได้และทำให้ได้มาซึ่งกำลังสมอง (Brain Gain) ด้วย ความเป็นนานาชาติจึงนับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะต้องร่วมสร้างให้เกิดขึ้นอย่างเหมาะสม

สำหรับประเทศไทยนั้น ในแผนอุดมศึกษาระยะยาว 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) มีการกำหนดถึงยุทธศาสตร์เกี่ยวกับความเป็นนานาชาติของอุดมศึกษาไว้อย่างสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติในยุทธศาสตร์ที่ 1 คือ อุดมศึกษาเป็นแหล่งพัฒนากำลังคนและสร้างเสริมศักยภาพทั้งทักษะความคิดและการรู้คิด เพื่อสนับสนุนการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ โดยเป้าหมายที่ 1.5 กล่าวถึงการยกระดับอุดมศึกษาให้มีความเป็นสากล (Internationalization) เพื่อให้สามารถแข่งขันได้ในยุคโลกาภิวัตน์ (Globalization) (Office of the Higher Education Commission [OHEC], Bureau of Higher Education Policy and Planning, 2018) ความเป็นนานาชาติจะช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการและศักยภาพในการแข่งขันระดับนานาชาติ เพื่อช่วยให้สถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยสามารถบริหารจัดการสู่ความร่วมมือและการแข่งขันระดับนานาชาติ ช่วยตอบโจทย์ความท้าทายของโลกไร้พรมแดนยุคดิจิทัลที่กำลังส่งผลกระทบอย่างมาก

สถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยกำลังเผชิญหน้ากับวิกฤต โดยเฉพาะจำนวนผู้สมัครผ่านระบบการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัย (TCAS) มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง มีการวิเคราะห์ว่าเกิดจากหลายปัจจัย เช่น

อัตราการเกิดที่ลดลง หลักสูตรที่ไม่สามารถรองรับความต้องการของตลาดแรงงานได้อย่างเหมาะสม คุณภาพการศึกษาที่ไม่สามารถแข่งขันในระดับสากลได้ ฯลฯ สถาบันอุดมศึกษาจึงจำเป็นต้องปรับตัวอย่างหนักและดิ้นรนเพื่อความอยู่รอด ส่งผลให้การแข่งขันทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น Office of the National Economic and Social Development Council [NESDC] (2020) ระบุว่า การแข่งขันเพื่อดึงดูดนักศึกษาที่รุนแรงอาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษา และการคงอยู่ของสถาบันการศึกษาที่มีชื่อเสียงหรือคุณภาพน้อยกว่า รวมทั้งแนวทางการปรับตัวยังขาดการให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการและบูรณาการความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษา เพื่อยกระดับและสร้างความเข้มแข็งให้สถาบันการศึกษาภายในประเทศ

ในส่วนของการเป็นนานาชาตินั้น McBride (2012) พบว่า การเป็นนานาชาติของอุดมศึกษาในประเทศไทยนั้นมีศักยภาพอย่างมาก ประเทศไทยมีความพยายามอย่างต่อเนื่องที่จะบรรลุเป้าหมายทางการศึกษาระดับนานาชาติและเป็นศูนย์กลางทางการศึกษาที่สำคัญในภูมิภาค แต่กลับยังขาดความชัดเจน ความสม่ำเสมอ และการบริหารจัดการทรัพยากรที่จำเป็น ความพยายามด้านความเป็นนานาชาติยังมีความกระจัดกระจาย ไม่มีการบูรณาการอย่างเป็นระบบ จากรัฐบาล Toopthong (2016) ยังได้ระบุว่า ผู้บริหารมหาวิทยาลัยควรมุ่งเน้นเป้าหมายให้ชัดเจนต่อการกำหนดยุทธศาสตร์การต่างประเทศในระดับอุดมศึกษาของตนเอง การทำความเข้าใจต่อมิติความเป็นนานาชาติเพื่อเดินหน้าต่อการเป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำระดับโลก นอกจากนี้ การอุบัติขึ้นของไวรัส COVID-19 ที่แพร่ระบาดไปทั่วโลกตั้งแต่ต้น พ.ศ. 2563 เกิดผลกระทบอย่างรุนแรงในวงกว้าง นับเป็นความท้าทายที่สำคัญอย่างมากต่อความเป็นนานาชาติ Gajadeni (2020) ระบุว่า ในวิถีปกติใหม่ (New normal) หลังจากการแพร่ระบาดของไวรัส COVID-19 ความเป็นนานาชาติจะยังคงมีความสำคัญต่ออุดมศึกษา โดยจะต้องอาศัยกลยุทธ์และความร่วมมือแบบใหม่ การร่วมมือเสมือนจริงระหว่างพันธมิตร (Virtual partnership cooperation) ตลอดจนระบบอุดมศึกษาที่มีความยืดหยุ่นมากขึ้นด้วย

ด้วยเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยตามแนวคิดความเป็นนานาชาติจึงมีความสำคัญ โดยมีเป้าหมายหลักเพื่อนำองค์ความรู้ที่ได้มาต่อยอดศาสตร์บริหารการศึกษา ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยให้มีความเป็นนานาชาติ สามารถปรับเปลี่ยนและปรับตัวให้เท่าทันต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย (Objectives)

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยตามแนวคิดความเป็นนานาชาติ
2. เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยตามแนวคิดความเป็นนานาชาติ

กรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual framework)

การศึกษานี้ใช้ 2 กรอบแนวคิดที่ประมวลจากแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถาบันอุดมศึกษาที่มีความเป็นนานาชาติในประเทศไทย ประกอบด้วย 2 ส่วนหลัก โดยมีรายละเอียดดังนี้ (Knight, 1994; Ministry of Education [MOE], 2002, 2011, 2018; Boonprasert et al. (n.d.); University of Central Arkansas, 2015; Chulalongkorn University, Faculty of Education, Department of Educational Policy, Management, and Leadership, 2017; Ministry of Higher Education, Science, Research and Innovation [MHESI], 2019; Thongroj (n.d.))

1.1 การบริหารหลักสูตร (Curriculum management) ประกอบด้วย 1) การพัฒนาหลักสูตร 2) การจัดการเรียนการสอน และ 3) การประกันการเรียนรู้

1.2 การบริหารการบริการวิชาการ (Academic service management) ประกอบด้วย 1) การให้คำปรึกษาทางวิชาการ 2) การถ่ายทอดองค์ความรู้ที่เกิดขึ้นจากการจัดการเรียนการสอน การวิจัย และการสร้างนวัตกรรมของสถาบันอุดมศึกษาแก่ภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชน และสังคม (ต่อจากนี้จะระบุโดยย่อว่า การถ่ายทอดองค์ความรู้)

2. แนวคิดเกี่ยวกับความเป็นนานาชาติของสถาบันอุดมศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะสำคัญ โดยมีรายละเอียดดังนี้ (Beelen & Leask, 2011, as cited in Beelen & Jones, 2015; Knight, 2012a, 2012b; Agnew and Kahn, 2014; Beelen & Jones, 2015)

2.1 ความเป็นนานาชาติในที่ตั้ง (Internationalization at home) ประกอบด้วย 1) การบูรณาการอย่างมีเป้าประสงค์ของมิตินานาชาติและมิติระหว่างวัฒนธรรมสู่หลักสูตรที่เป็นทางการผ่านวิชาบังคับและหลักสูตรที่ไม่เป็นทางการ 2) ชุดของเครื่องมือและกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายที่มุ่งจะพัฒนาสมรรถนะระหว่างวัฒนธรรมและนานาชาติของนักศึกษาทุกคน 3) วิธีการแก้ปัญหาโดยมีเทคโนโลยีเป็นฐานซึ่งสามารถทำให้นักศึกษาทุกคนได้รับความเท่าเทียมกันในการเข้าถึงความเป็นนานาชาติ 4) สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในประเทศที่มีความสัมพันธ์และการทำงานร่วมกับกลุ่มทางวัฒนธรรม กลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มทางศาสนา และกลุ่มนานาชาติในท้องถิ่น และ 5) ประสบการณ์การเรียนรู้และการใช้ชีวิตของนักศึกษาในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียนที่ถูกออกแบบขึ้นโดยตั้งใจ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ระหว่างวัฒนธรรม การเรียนรู้นานาชาติ และการเรียนรู้ระดับโลก (ต่อจากนี้จะระบุถึงองค์ประกอบเหล่านี้ว่า 1) การบูรณาการมิตินานาชาติและมิติระหว่างวัฒนธรรมสู่หลักสูตร 2) ชุดของเครื่องมือและกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย 3) วิธีการแก้ปัญหาโดยมีเทคโนโลยีเป็นฐาน 4) สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในประเทศ 5) ประสบการณ์การเรียนรู้และใช้ชีวิตของนักศึกษาในและนอกชั้นเรียน)

2.2 การศึกษาข้ามพรมแดน (Cross-border education) ประกอบด้วย 1) การเคลื่อนย้ายข้ามพรมแดนของนักศึกษา คณาจารย์ และบุคลากรไปยังต่างประเทศเพื่อวัตถุประสงค์ทางการศึกษา (ต่อจากนี้จะระบุโดยย่อว่า การเคลื่อนย้ายข้ามพรมแดนของนักศึกษา คณาจารย์ และบุคลากร) 2) การเคลื่อนย้ายข้ามพรมแดนของหลักสูตร อันได้แก่ความร่วมมือแบบฝาแฝด (Twinning) แฟรนไชส์ (Franchised) การเทียบโอนวิชาหรือผลการเรียน (Articulation/Validated) ปริญญาร่วมหรือสองปริญญา (Joint/Double Award) เสมือนจริงหรือทางไกล (Virtual/Distance) 3) การเคลื่อนย้ายข้ามพรมแดนของผู้จัดการศึกษา ได้แก่ วิทยาเขต/สาขา (Branch campus) มหาวิทยาลัยเสมือนจริง (Virtual university) การควบรวม (Merger/Acquisition) สถาบันอิสระ (Independent institutions) ศูนย์การศึกษา (Study centre/Teaching site) เครือข่ายความร่วมมือ (Affiliation/Networks) และ 4) การเคลื่อนย้ายข้ามพรมแดนของนักวิจัย

นักวิชาการ รวมทั้งศูนย์วิจัยและพัฒนา เพื่อผลิตองค์ความรู้และนวัตกรรม (ต่อจากนี้จะระบุโดยย่อว่า การเคลื่อนย้ายข้ามพรมแดนของนักวิจัย นักวิชาการ ศูนย์วิจัยและพัฒนา)

วิธีดำเนินการวิจัย (Methodology)

ประชากรและตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ สถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยในกำกับดูแลของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) ใน พ.ศ. 2564 ทั้งภาครัฐและเอกชน จำนวนทั้งสิ้น 155 แห่ง คำนวณขนาดของตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Krejcie and Morgan (1970) ซึ่งเหมาะกับตัวอย่างที่มีขนาดเล็กที่ระดับความเชื่อมั่นที่ต้องการร้อยละ 95 และค่าความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 ได้ขนาดของตัวอย่างเป็นสถาบันอุดมศึกษาจำนวน 111 แห่ง จากนั้นใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามสัดส่วนของประเภทสถาบันอุดมศึกษา เพื่อให้ได้ตัวอย่างที่เป็นตัวแทนของประชากรจากทุกกลุ่มประเภท ตามรายละเอียดในตารางต่อไปนี้

Table 1 Sample allocation applying stratified random sampling technique based on higher education institution genres.

การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วนของประเภทสถาบันอุดมศึกษา

ประเภทของสถาบันอุดมศึกษา	จำนวนประชากร (แห่ง)	สัดส่วน (%)	จำนวนตัวอย่าง (แห่ง)
สถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ	84	54.2%	60
(1) สถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐ	26	16.8%	19
(2) สถาบันอุดมศึกษาในสังกัดของรัฐ	58	37.4%	41
- สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ	9	5.8%	6
- สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ (ไม่จำกัด้รับ)	2	1.3%	1
- สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล)	9	5.8%	6
- สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ (มหาวิทยาลัยราชภัฏ)	38	24.5%	28
สถาบันอุดมศึกษาเอกชน	71	45.8%	51
(1) มหาวิทยาลัยเอกชน	42	27.1%	30
(2) สถาบันเอกชน	11	7.1%	8
(3) วิทยาลัยเอกชน	18	11.6%	13
รวมทั้งหมด	155	100.0%	111

ผู้ให้ข้อมูล

ผู้บริหารที่รับผิดชอบหรือเกี่ยวข้องกับงานด้านความเป็นนานาชาติสถาบันละ 2 คน ได้แก่ 1) อธิการบดี และ 2) ผู้บริหารที่มีหน้าที่รับผิดชอบหลักงานด้านความเป็นนานาชาติของสถาบันอุดมศึกษานั้น ๆ เช่น รองอธิการบดี ผู้อำนวยการสำนัก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Checklist) และชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) โดยใช้รูปแบบการตอบสนองคู่ (Dual response format) และใช้มาตราส่วนประมาณค่าของลิเคิร์ต (Likert scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยแบ่งประเด็นคำถามดังนี้ 1) ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบ 2) ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยตามแนวคิดความเป็นนานาชาติ ในส่วนของการหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีการตรวจสอบค่าความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยอาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณา ให้ข้อเสนอแนะ ปรับปรุงแล้วเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คนพิจารณาและนำผลมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Item-Objective Congruence Index: IOC) ได้ผล IOC เฉลี่ยที่ 0.83 จากนั้นตรวจสอบความเที่ยง (Reliability) โดยนำไปทดลองใช้กับกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับตัวอย่างจำนวน 16 คน ด้วยวิธีการประมาณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ผลการตรวจสอบพบว่า ข้อคำถามสภาพปัจจุบันมีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.988 และสภาพที่พึงประสงค์มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.974 ภาพรวมมีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.982

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ก่อนการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้ขอรับการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในคน กลุ่มสหสถาบันชุดที่ 2 สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์และศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อพิทักษ์สิทธิและสวัสดิภาพของผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย จากนั้นส่งหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล แบบสอบถาม รวมทั้งเอกสารรับรองจริยธรรมการวิจัยไปยังสถาบันอุดมศึกษาที่เป็นตัวอย่าง สถาบันละ 2 ฉบับทางไปรษณีย์ ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 92 ชุดจากสถาบันอุดมศึกษาจำนวน 53 แห่ง จากตัวอย่างจำนวน 111 แห่ง คิดเป็นอัตราการตอบกลับร้อยละ 47.75 ซึ่งถือว่าอยู่ในเกณฑ์ดีเมื่อพิจารณาจากการศึกษาของ Baruch (1999) ที่พบว่า อัตราการตอบกลับของผู้บริหารระดับสูงในการวิจัยทางการศึกษาโดยเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 36.1 อีกทั้งการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ยังประสบกับข้อจำกัดที่เกิดจากการแพร่ระบาดของไวรัส COVID-19 ด้วย

จากการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ให้ข้อมูล พบว่า เป็นเพศชาย 51 คน (ร้อยละ 55.4) เพศหญิง 41 คน (ร้อยละ 44.6) ส่วนใหญ่มีอายุ 40-49 ปี (ร้อยละ 35.9) และรองลงมาคือ อายุ 60 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 32.6) ตำแหน่งปัจจุบันส่วนใหญ่ คือ อธิการบดี (ร้อยละ 30.4) รองลงมาคือ รองอธิการบดี ผู้อำนวยการ/หัวหน้าสำนักหรือฝ่ายงานอื่น และผู้ช่วยอธิการบดี (ร้อยละ 21.7, 13.0, 12.0 ตามลำดับ) ส่วนใหญ่สังกัดอยู่ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐ มหาวิทยาลัยเอกชน และมหาวิทยาลัยราชภัฏ (ร้อยละ 22.8, 20.7, 20.7 และ 19.6 ตามลำดับ) ส่วนมาก (ร้อยละ 75) จบการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาเอก สำหรับประสบการณ์ด้านการบริหารสถาบันอุดมศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 27.2) มีประสบการณ์น้อยกว่า 6 ปี รองลงมาคือ 6-10 ปี และ 20 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 19.6 เท่ากัน) และเมื่อพิจารณาถึงประสบการณ์ด้านความเป็นนานาชาติของสถาบันอุดมศึกษา พบว่า ส่วนมาก (ร้อยละ 42.4) มีประสบการณ์น้อยกว่า 6 ปี รองลงมาคือ 11-15 ปี และ 6-10 ปี (ร้อยละ 18.5 และ 16.3 ตามลำดับ)

การวิเคราะห์ข้อมูล

แบบสอบถามส่วนที่เลือกตอบ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ ส่วนแบบสอบถามส่วนที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่า หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ทั้งภาพรวมและแยกรายด้าน แปลความหมายค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ 4.51-5.00 หมายถึง ระดับมากที่สุด 3.51-4.50 หมายถึง ระดับมาก 2.51-3.50 หมายถึง ระดับปานกลาง 1.51-2.50 หมายถึง ระดับน้อย และ 1.00-1.50 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด แล้ววิเคราะห์ดัชนีความต้องการจำเป็น (Modified Priority Needs Index: $PNI_{modified}$) โดยจัดลำดับเรียงค่าจากมากไปหาน้อย

ผลการวิจัย (Research results)

ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารสถานบันอุดมศึกษาในประเทศไทยตามแนวคิดความเป็นนานาชาติ ตามตารางที่ 2 มีรายละเอียดดังนี้

1. สภาพปัจจุบันของการบริหารสถานบันอุดมศึกษาในประเทศไทยตามแนวคิดความเป็นนานาชาติ ในภาพรวมการปฏิบัติอยู่ระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.686$) สำหรับภาพรวมรายด้านนั้น การบริหารหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 2.707$) รองลงมาคือ การบริหารการบริการวิชาการ ($\bar{X} = 2.658$) และเมื่อพิจารณารายองค์ประกอบของแต่ละด้านมีผลดังนี้

1.1 ด้านการบริหารหลักสูตร พบว่า การพัฒนาหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 2.806$) รองลงมาคือ การจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 2.692$) และการประกันการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 2.611$) โดยเมื่อพิจารณารายองค์ประกอบย่อยแต่ละด้านมีรายละเอียดดังนี้

1.1.1 การพัฒนาหลักสูตร ในด้านความเป็นนานาชาติในที่ตั้ง พบว่า วิธีการแก้ปัญหาโดยมีเทคโนโลยีเป็นฐานมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.348$) ในขณะที่การบูรณาการมิตินานาชาติและมีทิศทางวัฒนธรรมสู่หลักสูตรมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 2.856$) ส่วนในด้านการศึกษาข้ามพรมแดน พบว่า การเคลื่อนย้ายข้ามพรมแดนของนักศึกษา คณาจารย์ และบุคลากรมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 2.779$) และการเคลื่อนย้ายข้ามพรมแดนของผู้จัดการศึกษามีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 2.212$)

1.1.2 การจัดการเรียนการสอน ในด้านความเป็นนานาชาติในที่ตั้ง พบว่า วิธีการแก้ปัญหาโดยมีเทคโนโลยีเป็นฐานมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.080$) ในขณะที่การบูรณาการมิตินานาชาติและมีทิศทางวัฒนธรรมสู่หลักสูตรมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 2.733$) ส่วนในด้านการศึกษาข้ามพรมแดน พบว่า การเคลื่อนย้ายข้ามพรมแดนของนักศึกษา คณาจารย์ และบุคลากรมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 2.690$) และการเคลื่อนย้ายข้ามพรมแดนของผู้จัดการศึกษามีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 2.226$)

1.1.3 การประกันการเรียนรู้ ในด้านความเป็นนานาชาติในที่ตั้ง พบว่า วิธีการแก้ปัญหาโดยมีเทคโนโลยีเป็นฐานมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 2.942$) ในขณะที่ชุดของเครื่องมือและกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 2.698$) ส่วนในด้านการศึกษาข้ามพรมแดน พบว่า การเคลื่อนย้ายข้ามพรมแดนของนักศึกษา คณาจารย์ และบุคลากรมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 2.635$) และการเคลื่อนย้ายข้ามพรมแดนของผู้จัดการศึกษามีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 2.174$)

1.2 ด้านการบริหารการบริการวิชาการ พบว่า การถ่ายทอดองค์ความรู้มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 2.673$) และการให้คำปรึกษาทางวิชาการมีค่าเฉลี่ยรองลงมา ($\bar{X} = 2.653$) โดยเมื่อพิจารณารายองค์ประกอบย่อยแต่ละด้านมีผลดังนี้

1.2.1 การให้คำปรึกษาทางวิชาการ ในด้านความเป็นนานาชาติในที่ตั้ง พบว่า วิธีการแก้ปัญหาโดยมีเทคโนโลยีเป็นฐานมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.034$) ในขณะที่การบูรณาการมิตินานาชาติและมีระหว่างวัฒนธรรมสู่หลักสูตรมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 2.697$) ส่วนในด้านการศึกษาข้ามพรมแดน พบว่า การเคลื่อนย้ายข้ามพรมแดนของนักศึกษา คณาจารย์ และบุคลากรมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 2.659$) และการเคลื่อนย้ายข้ามพรมแดนของผู้จัดการศึกษามีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 2.239$)

1.2.2 การถ่ายทอดองค์ความรู้ ในด้านความเป็นนานาชาติในที่ตั้ง พบว่า วิธีการแก้ปัญหาโดยมีเทคโนโลยีเป็นฐานมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.080$) ในขณะที่การบูรณาการมิตินานาชาติและมีระหว่างวัฒนธรรมสู่หลักสูตรมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 2.773$) ส่วนในด้านการศึกษาข้ามพรมแดน พบว่า การเคลื่อนย้ายข้ามพรมแดนของนักศึกษา คณาจารย์ และบุคลากรมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 2.671$) และการเคลื่อนย้ายข้ามพรมแดนของผู้จัดการศึกษามีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 2.236$)

2. สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยตามแนวคิดความเป็นนานาชาติ ในภาพรวมการปฏิบัติอยู่ที่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.933$) สำหรับภาพรวมรายด้านนั้น การบริหารหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.945$) รองลงมาคือ การบริหารการบริการวิชาการ ($\bar{X} = 3.907$) เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบย่อยแต่ละด้านมีผลดังนี้

2.1 ด้านการบริหารหลักสูตร พบว่า การพัฒนาหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.059$) รองลงมาคือ การจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.961$) และการประกันการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 3.820$) โดยเมื่อพิจารณารายองค์ประกอบย่อยแต่ละด้านมีรายละเอียดดังนี้

2.1.1 การพัฒนาหลักสูตร ในด้านความเป็นนานาชาติในที่ตั้ง พบว่า วิธีการแก้ปัญหาโดยมีเทคโนโลยีเป็นฐานมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.385$) ในขณะที่การบูรณาการมิตินานาชาติและมีระหว่างวัฒนธรรมสู่หลักสูตรมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 4.109$) สำหรับในด้านการศึกษาข้ามพรมแดนนั้น พบว่า การเคลื่อนย้ายข้ามพรมแดนของนักวิจัย นักวิชาการ ศูนย์วิจัยและพัฒนา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.061$) และการเคลื่อนย้ายข้ามพรมแดนของผู้จัดการศึกษามีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 3.524$)

2.1.2 การจัดการเรียนการสอน ในด้านความเป็นนานาชาติในที่ตั้ง พบว่า ประสบการณ์การเรียนรู้และใช้ชีวิตของนักศึกษาในและนอกชั้นเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.253$) ในขณะที่การบูรณาการมิตินานาชาติและมีระหว่างวัฒนธรรมสู่หลักสูตรมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 3.978$) ส่วนในด้านการศึกษาข้ามพรมแดน พบว่า การเคลื่อนย้ายข้ามพรมแดนของนักวิจัย นักวิชาการ ศูนย์วิจัยและพัฒนา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.113$) และการเคลื่อนย้ายข้ามพรมแดนของผู้จัดการศึกษามีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 3.502$)

2.1.3 การประกันการเรียนรู้ ในด้านความเป็นนานาชาติในที่ตั้ง พบว่า ประสบการณ์การเรียนรู้และใช้ชีวิตของนักศึกษาในและนอกชั้นเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.080$) ในขณะที่สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในประเทศมี

ค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 3.897$) ส่วนในด้านการศึกษาข้ามพรมแดน พบว่า การเคลื่อนย้ายข้ามพรมแดนของนักวิจัย นักวิชาการ ศูนย์วิจัยและพัฒนา มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 3.923$) และการเคลื่อนย้ายข้ามพรมแดนของผู้จัดการศึกษามีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 3.500$)

2.2 ด้านการบริหารการบริการวิชาการ พบว่า การให้คำปรึกษาทางวิชาการมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 3.917$) และการถ่ายทอดองค์ความรู้มีค่าเฉลี่ยรองลงมา ($\bar{X} = 3.890$) โดยเมื่อพิจารณารายองค์ประกอบย่อยแต่ละด้านมีผลดังนี้

2.2.1 การให้คำปรึกษาทางวิชาการ ในด้านความเป็นนานาชาติในที่ตั้ง พบว่า วิธีการแก้ปัญหาโดยมีเทคโนโลยีเป็นฐานมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.169$) ในขณะที่การบูรณาการมิตินานาชาติและมีมิตรระหว่างวัฒนธรรมสู่หลักสูตรมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 3.989$) ส่วนในด้านการศึกษาข้ามพรมแดน พบว่า การเคลื่อนย้ายข้ามพรมแดนของนักวิจัย นักวิชาการ ศูนย์วิจัยและพัฒนา มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.037$) และการเคลื่อนย้ายข้ามพรมแดนของผู้จัดการศึกษามีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 3.507$)

2.2.2 การถ่ายทอดองค์ความรู้ ในด้านความเป็นนานาชาติในที่ตั้ง พบว่า วิธีการแก้ปัญหาโดยมีเทคโนโลยีเป็นฐานมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.089$) ในขณะที่สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในประเทศมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 3.967$) ส่วนในด้านการศึกษาข้ามพรมแดน พบว่า การเคลื่อนย้ายข้ามพรมแดนของนักศึกษา คณาจารย์ และบุคลากรมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.000$) และการเคลื่อนย้ายข้ามพรมแดนของผู้จัดการศึกษามีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 3.484$)

3. ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยตามแนวคิดความเป็นนานาชาติ ในภาพรวมมีค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ($PNI_{\text{modified}} = 0.464$) สำหรับภาพรวมรายด้านนั้น การบริหารการบริการวิชาการมีลำดับความต้องการจำเป็นสูงที่สุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.470$) รองลงมาคือ การบริหารหลักสูตร ($PNI_{\text{modified}} = 0.458$) เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบย่อยแต่ละด้านมีผลดังนี้

3.1 ด้านการบริหารหลักสูตร พบว่า ในการบริหารหลักสูตรด้านย่อนั้น การจัดการเรียนการสอนมีค่าสูงที่สุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.471$) รองลงมาคือ การประกันการเรียนรู้ ($PNI_{\text{modified}} = 0.463$) และการพัฒนาหลักสูตรมีค่าต่ำที่สุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.446$) ในขณะที่ภาพรวมของการบริหารหลักสูตรในด้านความเป็นนานาชาติ พบว่า การศึกษาข้ามพรมแดนมีค่าสูงที่สุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.541$) รองลงมาคือ ความเป็นนานาชาติในที่ตั้ง ($PNI_{\text{modified}} = 0.389$) โดยเมื่อพิจารณารายองค์ประกอบย่อยแต่ละด้านมีรายละเอียดดังนี้

3.1.1 การพัฒนาหลักสูตร ในด้านความเป็นนานาชาติในที่ตั้ง พบว่า ชุดของเครื่องมือและกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายมีค่าสูงที่สุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.451$) ในขณะที่วิธีการแก้ปัญหาโดยมีเทคโนโลยีเป็นฐานมีค่าต่ำที่สุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.309$) ส่วนในด้านการศึกษาข้ามพรมแดน พบว่า การเคลื่อนย้ายข้ามพรมแดนของหลักสูตรมีค่าสูงที่สุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.598$) และการเคลื่อนย้ายข้ามพรมแดนของนักศึกษา คณาจารย์ และบุคลากรมีค่าต่ำที่สุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.439$)

3.1.2 การจัดการเรียนการสอน ในด้านความเป็นนานาชาติในที่ตั้ง พบว่า ชุดของเครื่องมือและกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายมีค่าสูงที่สุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.491$) ในขณะที่วิธีการแก้ปัญหาโดยมีเทคโนโลยีเป็นฐานมีค่าต่ำที่สุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.335$) ส่วนในด้านการศึกษาข้ามพรมแดน พบว่า การเคลื่อนย้ายข้ามพรมแดนของผู้จัดการศึกษา

มีค่าสูงสุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.573$) และการเคลื่อนย้ายข้ามพรมแดนของนักศึกษา คณาจารย์ และบุคลากรมีค่าต่ำที่สุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.521$)

3.1.3 การประกันการเรียนรู้ ในด้านความเป็นนานาชาติในที่ตั้ง พบว่า ชุดของเครื่องมือและกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายมีค่าสูงสุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.453$) ในขณะที่วิธีการแก้ปัญหาโดยมีเทคโนโลยีเป็นฐานมีค่าต่ำที่สุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.332$) ส่วนในด้านการศึกษาข้ามพรมแดน พบว่า การเคลื่อนย้ายข้ามพรมแดนของผู้จัดการศึกษามีค่าสูงสุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.610$) และการเคลื่อนย้ายข้ามพรมแดนของนักศึกษา คณาจารย์ และบุคลากรมีค่าต่ำที่สุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.469$)

3.2 ด้านการบริหารการบริการวิชาการ พบว่า ในการบริหารการบริการวิชาการด้านยอยนั้น การให้คำปรึกษาทางวิชาการมีค่าสูงสุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.476$) และการถ่ายทอดองค์ความรู้มีค่ารองลงมา ($PNI_{\text{modified}} = 0.455$) ในขณะที่ภาพรวมของการบริหารหลักสูตรในด้านความเป็นนานาชาติ พบว่า การศึกษาข้ามพรมแดนมีค่าสูงสุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.536$) รองลงมาคือ ความเป็นนานาชาติในที่ตั้ง ($PNI_{\text{modified}} = 0.414$) โดยเมื่อพิจารณารายองค์ประกอบย่อยแต่ละด้านมีรายละเอียดดังนี้

3.2.1 การให้คำปรึกษาทางวิชาการ ในด้านความเป็นนานาชาติในที่ตั้ง พบว่า การบูรณาการมิตินานาชาติและมิตรระหว่างวัฒนธรรมสู่หลักสูตรมีค่าสูงสุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.479$) ในขณะที่วิธีการแก้ปัญหาโดยมีเทคโนโลยีเป็นฐานมีค่าต่ำที่สุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.374$) ส่วนในด้านการศึกษาข้ามพรมแดน พบว่า การเคลื่อนย้ายข้ามพรมแดนของหลักสูตรมีค่าสูงสุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.569$) และการเคลื่อนย้ายข้ามพรมแดนของนักศึกษา คณาจารย์ และบุคลากรมีค่าต่ำที่สุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.470$)

3.2.2 การถ่ายทอดองค์ความรู้ ในด้านความเป็นนานาชาติในที่ตั้ง พบว่า การบูรณาการมิตินานาชาติและมิตรระหว่างวัฒนธรรมสู่หลักสูตรมีค่าสูงสุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.459$) ในขณะที่วิธีการแก้ปัญหาโดยมีเทคโนโลยีเป็นฐานมีค่าต่ำที่สุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.327$) ส่วนในด้านการศึกษาข้ามพรมแดน พบว่า การเคลื่อนย้ายข้ามพรมแดนของผู้จัดการศึกษามีค่าสูงสุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.559$) และการเคลื่อนย้ายข้ามพรมแดนของนักศึกษา คณาจารย์ และบุคลากรมีค่าต่ำที่สุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.498$)

Table 2 Current states, desirable states, and priority needs of developing higher education institutions management in Thailand according to internationalization concept.

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยตามแนวคิดความเป็นนานาชาติ

การบริหารสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย			ประเด็น	ความเป็นนานาชาติ										ค่าเฉลี่ยรวม ของการบริหาร สถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย รายด้าน	แปลผล		
				สภาพปัจจุบัน = 2.686 สภาพที่พึงประสงค์ = 3.933 $PNI_{modified} = 0.464$													
				1. ความเป็นนานาชาติในที่ตั้ง (Internationalization At Home)						2. การศึกษาข้ามพรมแดน (Cross-border Education)							
				สภาพปัจจุบัน = 2.906 สภาพที่พึงประสงค์ = 4.079 $PNI_{modified} = 0.404$ ความต้องการจำเป็นลำดับ 2						สภาพปัจจุบัน = 2.450 สภาพที่พึงประสงค์ = 3.778 $PNI_{modified} = 0.542$ ความต้องการจำเป็นลำดับ 1							
ความเป็นนานาชาติ ในที่ตั้ง ภาพรวม	1.1 การบูรณาการอย่างมี เป้าหมายของการเรียน นานาชาติและมี ระหว่างวัฒนธรรมสู่ หลักสูตรที่เป็นทางการ หลักสูตรที่ไม่เป็นทางการ	1.2 ชุดของเครื่องมือ และกิจกรรมการเรียน การสอนที่หลากหลายที่ มุ่งจะพัฒนาสมรรถนะ ระหว่างวัฒนธรรมและ นานาชาติของนักศึกษา ทุกคน	1.3 วิธีการแก้ปัญหาที่ใช้ เทคโนโลยีเป็นฐานซึ่ง ให้นักศึกษาทุกคนได้รับ ความเท่าเทียมกันในการ เข้าถึงความเป็นนานาชาติ	1.4 สภาพแวดล้อมการ เรียนรู้อยู่ในประเทศไทยที่มี ความสัมพันธ์และการ ทำงานร่วมกับกลุ่มทาง วัฒนธรรม กลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มทางศาสนา และ กลุ่มนานาชาติในท้องถิ่น	1.5 ประสบการณ์การ เรียนและการใช้ชีวิต ของนักศึกษาในชั้นเรียน และนอกชั้นเรียน ที่ถูก ออกแบบขึ้นโดยตั้งใจ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ ระหว่างวัฒนธรรม การ เรียนรู้นานาชาติ และการ เรียนรู้ระดับโลก	การศึกษา ข้ามพรมแดน ภาพรวม	2.1 การเคลื่อนย้ายข้าม พรมแดนของนักศึกษา คณาจารย์ และบุคลากร ไปยังต่างประเทศ เพื่อ วัตถุประสงค์ทางการ ศึกษา	2.2 การเคลื่อนย้ายข้าม พรมแดนของหลักสูตร	2.3 การเคลื่อนย้ายข้าม พรมแดนของผู้จัดการ ศึกษา	2.4 การเคลื่อนย้ายข้าม พรมแดนของนักวิจัย นักวิชาการ รวมทั้ง ศูนย์วิจัยและพัฒนา เพื่อ ผลิตองค์ความรู้และ นวัตกรรม							
7	6	10	9	8	5	2	1	4									
การบริหารหลักสูตร	การบริหารหลักสูตร ภาพรวม	สภาพปัจจุบัน	2.949	2.802	2.804	3.144	2.928	3.057	2.462	2.713	2.374	2.204	2.565	2.707	ปานกลาง		
		สภาพที่พึงประสงค์	4.094	3.996	4.138	4.161	4.009	4.190	3.795	4.007	3.727	3.516	3.957	3.945	มาก		
		$PNI_{modified}$	0.389	0.426	0.476	0.323	0.369	0.371	0.541	0.477	0.570	0.595	0.543	0.458			
	5	ลำดับ	2	1	5	4	3	4	2	1	3	2	3	2			
		สภาพปัจจุบัน	3.102	2.856	2.966	3.348	3.146	3.202	2.504	2.779	2.417	2.212	2.650	2.806	ปานกลาง		
		สภาพที่พึงประสงค์	4.252	4.109	4.303	4.385	4.154	4.275	3.853	4.000	3.863	3.524	4.061	4.059	มาก		
		$PNI_{modified}$	0.371	0.439	0.451	0.309	0.320	0.335	0.538	0.439	0.598	0.593	0.532	0.446			
		ลำดับ	3	2	1	5	4	3	3	4	1	2	3	3			
	2	สภาพปัจจุบัน	2.910	2.733	2.764	3.080	2.864	3.056	2.465	2.690	2.386	2.226	2.641	2.692	ปานกลาง		
		สภาพที่พึงประสงค์	4.087	3.978	4.122	4.114	4.056	4.253	3.833	4.091	3.709	3.502	4.113	3.961	มาก		
		$PNI_{modified}$	0.404	0.455	0.491	0.335	0.416	0.392	0.555	0.521	0.554	0.573	0.557	0.471			
		ลำดับ	1	2	1	5	3	4	1	4	3	1	2	1			
	3	สภาพปัจจุบัน	2.823	2.826	2.698	2.942	2.791	2.860	2.399	2.635	2.309	2.174	2.494	2.611	ปานกลาง		
		สภาพที่พึงประสงค์	3.944	3.898	3.920	3.920	3.897	4.080	3.695	3.872	3.595	3.500	3.923	3.820	มาก		
		$PNI_{modified}$	0.397	0.379	0.453	0.332	0.396	0.427	0.540	0.469	0.557	0.610	0.573	0.463			
		ลำดับ	2	4	1	5	3	2	2	4	3	1	2	2			
การบริหารวิชาการ	การบริหาร การบริการวิชาการ ภาพรวม	สภาพปัจจุบัน	2.869	2.725	2.826	3.067	2.886	2.932	2.446	2.659	2.341	2.234	2.601	2.658	ปานกลาง		
		สภาพที่พึงประสงค์	4.058	4.022	4.033	4.126	3.967	4.033	3.756	3.956	3.650	3.499	3.966	3.907	มาก		
		$PNI_{modified}$	0.414	0.476	0.427	0.345	0.374	0.376	0.536	0.488	0.559	0.566	0.525	0.470			
		ลำดับ	1	2	5	4	3	3	4	2	1	3	1	1			
	1	สภาพปัจจุบัน	2.846	2.697	2.818	3.034			2.460	2.659	2.322	2.239	2.615	2.653	ปานกลาง		
		สภาพที่พึงประสงค์	4.073	3.989	4.056	4.169			3.760	3.909	3.643	3.507	4.037	3.917	มาก		
		$PNI_{modified}$	0.431	0.479	0.439	0.374			0.528	0.470	0.569	0.567	0.544	0.476			
		ลำดับ	1	2	3				4	1	2	3	1	1			
	4	สภาพปัจจุบัน	2.906	2.773	2.852	3.080	2.886	2.932	2.440	2.671	2.359	2.236	2.579	2.673	ปานกลาง		
		สภาพที่พึงประสงค์	4.031	4.045	4.000	4.089	3.967	4.033	3.749	4.000	3.639	3.484	3.899	3.890	มาก		
		$PNI_{modified}$	0.387	0.459	0.402	0.327	0.374	0.376	0.537	0.498	0.543	0.559	0.512	0.455			
		ลำดับ	1	2	5	4	3		4	2	1	3		2			
	ค่าเฉลี่ยรวม ของความเป็นนานาชาติ รายด้าน	สภาพปัจจุบัน	2.906	2.772	2.819	3.108	2.924	3.026	2.450	2.681	2.357	2.212	2.558				
		สภาพที่พึงประสงค์	4.079	4.010	4.090	4.147	4.011	4.155	3.778	3.987	3.702	3.511	3.943				
		$PNI_{modified}$	0.404	0.446	0.451	0.334	0.372	0.373	0.542	0.487	0.570	0.587	0.541				
		ลำดับ	2	2	1	5	4	3	1	4	2	1	3				

อภิปรายผล (Conclusion)

จากผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยตามแนวคิดความเป็นนานาชาติมีประเด็นที่น่ามาอภิปรายได้ดังนี้

1. สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยตามแนวคิดความเป็นนานาชาติในภาพรวมรายด้าน ผลการวิจัยพบว่า การบริหารหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดทั้งในสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ทั้งนี้เนื่องจากการบริหารหลักสูตรอันประกอบด้วยการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการประกันการเรียนรู้ เป็นภารกิจหลักที่มีความสำคัญต่อการบริหารสถาบันอุดมศึกษา อีกทั้งวิกฤตของอุดมศึกษาและสถานการณ์การแข่งขันที่รุนแรง ทำให้ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาเห็นความสำคัญของการบริหารหลักสูตรให้มีความเป็นนานาชาติ ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับ Leask (2013) ที่ระบุว่า ความเป็นนานาชาติของหลักสูตรเป็นองค์ประกอบสำคัญในกลยุทธ์ ความเป็นนานาชาติของทุก ๆ มหาวิทยาลัย ในขณะที่ Sinlarat (n.d.) ได้ระบุว่า หลักสูตรนับเป็นหัวใจสำคัญในการสร้าง ความเป็นนานาชาติของสถาบันอุดมศึกษา ในกิจกรรมและการดำเนินงานเพื่อความเป็นนานาชาติจะต้องมีการออกแบบ และจัดการดูแลหลักสูตร กิจกรรมด้านการเรียนการสอน และกิจกรรมที่เกี่ยวข้องอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องเหมาะสม เช่นเดียวกับ Knight (1994) ที่พบว่า นักวิจัยหลายคนได้ระบุถึงการพัฒนหลักสูตรหรือหลักสูตรว่าเป็น องค์ประกอบที่สำคัญของความเป็นนานาชาติ

นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังพบว่า การจัดการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดทั้งในสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ และในแง่ของการบริหารหลักสูตรในภาพรวมด้านความเป็นนานาชาติ พบว่า ประสบการณ์การเรียนรู้และใช้ชีวิต ของนักศึกษาในและนอกชั้นเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดในสภาพที่พึงประสงค์ ทั้งนี้เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้น การพัฒนาผู้เรียน ช่วยให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วม ส่งเสริมให้เกิดประสบการณ์การเรียนรู้ระหว่างวัฒนธรรม จนถึงการเรียนรู้ ระดับโลกจะช่วยส่งเสริมให้เกิดความเป็นนานาชาติได้ ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับ Agnew and Kahn (2014) และ Beelen and Jones (2015) ที่ระบุว่า ความเป็นนานาชาติในที่ตั้งต้องมุ่งเน้นไปที่ประสบการณ์การเรียนรู้และการใช้ชีวิต ของนักศึกษาจากทั้งหลักสูตรที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ รวมทั้ง NESDC (2020) ที่เสนอแนะสถาบันอุดมศึกษาให้ ทบทวน ปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอน โดยคำนึงถึงความต้องการของผู้เรียนและสอดคล้องกับความต้องการของ ตลาดแรงงาน การจัดการเรียนการสอนที่เน้นภาคปฏิบัติ ให้บัณฑิตมีทักษะพร้อมทำงานเมื่อจบการศึกษา การบริหารจัดการและบูรณาการความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษา ทั้งในด้านบุคลากรและทรัพยากรต่าง ๆ ตลอดจนฐานข้อมูล ด้านการศึกษา เพื่อให้เกิดการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งให้มีการนำเทคโนโลยีดิจิทัล มาใช้ในระบบการเรียนการสอนมากขึ้น

2. ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยตามแนวคิดความเป็นนานาชาติ จากผลการวิจัยพบว่า การบริหารการบริการวิชาการมีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด ซึ่งหากพิจารณาถึง องค์ประกอบย่อยรายด้าน จะพบว่าการให้คำปรึกษาทางวิชาการมีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด ทั้งนี้เนื่องจากการที่ สถาบันอุดมศึกษาให้คำปรึกษาทางวิชาการตามความเชี่ยวชาญแก่องค์กรอื่นย่อมช่วยให้เกิดกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สร้างเครือข่ายความร่วมมือ ซึ่งจะทำให้ได้เปรียบในการแข่งขันและเกิดความเจริญก้าวหน้าในมิติต่าง ๆ ผลการวิจัยนี้

สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) ในยุทธศาสตร์ที่ 3 ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ที่มีการระบุถึงประเด็นนี้ไว้ว่า จะต้องมีการสร้างระบบการศึกษาเพื่อเป็นเลิศทางวิชาการระดับนานาชาติ โดยเน้นการเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพสถาบันการศึกษาที่มีความเชี่ยวชาญและมีความโดดเด่นเฉพาะสาขาสู่ระดับนานาชาติในการให้บริการทางการศึกษา วิชาการ และการพัฒนาสมรรถนะแรงงาน ควบคู่กับการสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการและการแลกเปลี่ยนนักเรียน นักศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาเพื่อสร้างความแข็งแกร่งทางวิชาการ เป็นศูนย์ฝึกอบรมและศูนย์ทดสอบสมรรถนะในระดับภูมิภาค รวมทั้งการดึงดูด รักษา และส่งเสริมกลุ่มเด็ก เยาวชน และผู้เชี่ยวชาญที่มีศักยภาพสูง ทั้งคนไทยและต่างชาติจากทั้งในประเทศและต่างประเทศให้มาทำประโยชน์ สร้างชื่อเสียงให้แก่ประเทศ และร่วมกันพัฒนาประเทศ (OHEC, 2018) โดยในพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. 2562 (MHESI, 2019) และมาตรฐานการอุดมศึกษา พ.ศ. 2561 (MOE, 2018) ได้ระบุถึงการให้บริการทางวิชาการว่าเป็นหน้าที่หลักของสถาบันอุดมศึกษาที่ต้องให้บริการวิชาการอย่างเหมาะสมตามระดับความเชี่ยวชาญและอัตลักษณ์ รวมทั้งมีการบริหารจัดการที่ประสานความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษา ภาครัฐ และภาคเอกชน ทั้งในและต่างประเทศ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย (Recommendations)

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาควรให้ความสำคัญเรื่องการบริหารหลักสูตร โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรความเป็นนานาชาติในที่ตั้งที่มีวิธีการแก้ปัญหาซึ่งใช้เทคโนโลยีเป็นฐาน ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญที่ช่วยส่งเสริมให้เกิดความเป็นนานาชาติในสถาบันอุดมศึกษาขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากเมื่อพิจารณาสภาพที่พึงประสงค์ในภาพรวม ตามองค์ประกอบรายด้านการบริหาร และตามองค์ประกอบรายย่อยของความเป็นนานาชาติ พบว่า การบริหารหลักสูตร การพัฒนาหลักสูตร และวิธีการแก้ปัญหาที่ใช้เทคโนโลยีเป็นฐานมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}$ = 3.945, 4.059 และ 4.385 ตามลำดับ)

2. ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาควรพัฒนาและส่งเสริมการบริหารการบริการวิชาการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาทางวิชาการของการเคลื่อนย้ายข้ามพรมแดนของหลักสูตร อันเป็นส่วนสำคัญที่ช่วยส่งเสริมความเป็นนานาชาติของสถาบันอุดมศึกษาได้ ทั้งนี้เนื่องจากผลวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในภาพรวม ตามองค์ประกอบรายด้านการบริหาร และตามองค์ประกอบรายย่อยของความเป็นนานาชาติ พบว่า การบริหารการบริการวิชาการ การให้คำปรึกษาทางวิชาการ และการเคลื่อนย้ายข้ามพรมแดนของหลักสูตรมีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด ($PNI_{modified}$ = 0.470, 0.476 และ 0.569 ตามลำดับ)

3. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาควรให้ความรู้และเพิ่มเติมนโยบายส่วนกลางเกี่ยวกับการเคลื่อนย้ายข้ามพรมแดนของผู้จัดการศึกษา การเคลื่อนย้ายข้ามพรมแดนของหลักสูตร ชุดของเครื่องมือและกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย ตลอดจนการบูรณาการมิตินานาชาติและมีมิติระหว่างวัฒนธรรมสู่หลักสูตร ให้มีความชัดเจนเป็นรูปธรรมยิ่งขึ้นเพื่อเป็นแนวทางการบริหารสถาบันอุดมศึกษาต่อไป ทั้งนี้เนื่องจากผลการวิจัยพบว่ามีองค์ประกอบย่อยด้านความเป็นนานาชาติเหล่านี้มีลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุดในหลายองค์ประกอบด้านการบริหารสถาบันอุดมศึกษา ($PNI_{modified}$ สูงสุดของแต่ละองค์ประกอบ คือ 0.610, 0.598, 0.491, 0.479 ตามลำดับ)

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเรื่องการบริหารการบริการวิชาการสำหรับสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยตามแนวคิดความเป็นนานาชาติเพิ่มเติม เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ สามารถนำไปดำเนินการใช้วางแผนบริหารจัดการสถาบันอุดมศึกษาให้มีความเป็นนานาชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมรายด้านของการบริหารสถาบันอุดมศึกษานั้น การบริหารการบริการวิชาการมีลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.470$)

2. ควรมีการศึกษาเรื่องของการเคลื่อนย้ายข้ามพรมแดนของผู้จัดการศึกษาสำหรับสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยตามแนวคิดความเป็นนานาชาติเพิ่มเติม เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ สามารถนำไปใช้วางแผนบริหารจัดการและส่งเสริมความเป็นนานาชาติของสถาบันอุดมศึกษาได้ ทั้งนี้เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมรายด้านของความเป็นนานาชาตินั้น การเคลื่อนย้ายข้ามพรมแดนของผู้จัดการศึกษามีลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.587$)

References

- Agnew, M., & Kahn, H. E. (2014). Internationalization-at-home: grounded practices to promote intercultural, international, and global learning. *Metropolitan Universities journal*, 25(3), 31-46. Retrieved from <https://journals.iupui.edu/index.php/muj/article/view/20580>
- Armstrong, N., & Laksana, S. (2016). Internationalization of higher education: case studies of Thailand and Malaysia. Scholar: *Human Sciences*, 8(1), 102-116. Retrieved from <http://www.assumptionjournal.au.edu/index.php/Scholar/article/view/2189/1538>
- Baruch, Y. (1999). Response rate in academic studies - a comparative analysis. *Human Relations*, 52(4), 421-438. Retrieved from <https://doi.org/10.1177/001872679905200401401>
- Beelen, J. H., & Jones, E. (2015). *Redefining internationalization at home*. Retrieved from https://www.researchgate.net/publication/312862761_Redefining_Internationalization_at_Home
- Boonprasert, M. et al. (n.d.). *Study report for higher education management system research and development project for new higher education institutions management model*. Retrieved from <http://backoffice.onec.go.th/uploads/Book/520-file.pdf>
- Chulalongkorn University, Faculty of Education, Department of Educational Policy, Management, and Leadership. (2017). *Leadership in educational management and quality assurance*. Bangkok: Chulalongkorn University Press.
- Gajadeni, N. (2020). *University acceleration guidelines re internationalization*. Retrieved from http://www.cufst.org/images/Download/pdf/MUsiminar/4_Nanatana.pdf
- Hazelkorn E. (2015). *Globalization, internationalization and rankings*. Retrieved from https://www.researchgate.net/publication/313417695_Globalization_Internationalization_and_Rankings
- Knight, J. (1994). Internationalization: elements and checkpoints. *CBIE Research*, 7, 1-14. Retrieved from <https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED549823.pdf>
- Knight, J. (2003). Updating the definition of internationalization. *International Higher Education*, 33, 2-3. Retrieved from https://www.bc.edu/content/dam/files/research_sites/cihe/pdf/IHEpdfs/ihe_33.pdf
- Knight, J. (2012a). *Internationalization: three generations of cross-border higher education*. Retrieved from http://www.iicdelhi.nic.in/ContentAttachments/Publications/DiaryFiles/53511July92012_IIC%20Occasional%20Publication%2038.pdf
- Knight, J. (2012b). Student mobility and internationalization: trends and tribulations. *Research in Comparative and International Education*, 7(1), 20-33. Retrieved from <https://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.2304/rcie.2012.7.1.20>

- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30, 607-610. Retrieved from https://home.kku.ac.th/sompong/guest_speaker/KrejcieandMorgan_article.pdf
- Leask, B. (2013). Internationalizing the curriculum in the disciplines—imagining new possibilities. *Journal of Studies in International Education*, 17(2), 103-118. Retrieved from <https://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/1028315312475090>
- McBride, K. A. (2012). *Thai perspectives on the internationalization of higher education in Thailand: A mixed methods analysis and three mini-case studies*. (Doctoral dissertation, University of Minnesota).
- Ministry of Education. (2002). The National Education Act B.E. 2542 (1999) and Amendments Second National Education Act B.E. 2545 (2002). Retrieved from <https://www.bic.moe.go.th/images/stories/Porrorbor2542.pdf>.
- Ministry of Education. (2011). *Notifications of the Ministry of Education Re: Higher Education Standards B.E. 2554 (2011)*. Retrieved from http://www.mua.go.th/users/bhes/front_home/Announcement/44.pdf
- Ministry of Education. (2018). *Notifications of the Ministry of Education Re: Higher Education Standards B.E. 2561 (2018)*. Retrieved from <http://www.mua.go.th/users/bhes/bhes2/ST-Curr/Standard%20of%20Higher%20Education-2018.PDF>
- Ministry of Higher Education, Science, Research and Innovation. (2019). *The National Higher Education Act B.E. 2562 (2019)*. Retrieved from <https://www.mhesi.go.th/images/2563/pusit/legal-all/1p2562.pdf>
- Office of the Higher Education Commission, Bureau of Higher Education Policy and Planning. (2018). *20-year Long term higher education plan B.E. 2561-2580 (2018-2037)*. Retrieved from [http://www.bpp.mua.go.th/main/download/plan/แผนอุดมศึกษาระยะยาว%2020%20ปี%20\(พ.ศ.%202561-2580\).pdf](http://www.bpp.mua.go.th/main/download/plan/แผนอุดมศึกษาระยะยาว%2020%20ปี%20(พ.ศ.%202561-2580).pdf)
- Office of the National Economic and Social Development Council. (2020). Deserted universities: Thai higher education crisis. *Social situation and outlook*, 18(3), 32-39. Retrieved from https://www.nesdc.go.th/ewt_dl_link.php?nid=10933&filename=social_outlook
- Secretariat Office of the Senate of Thailand. (2017). *Study report for higher education management guidelines: the establishment of Ministry of Higher Education by Education and Sport commission, The National Legislative Assembly* (1st ed.). Bangkok: Secretariat Office of the Senate of Thailand Press.

- Sinlarat, P. (n.d.). *Internationalization of universities and roles of Thai education institutions*. (n.p.).
- Soria, M. K., & Troisi, J. (2014). Internationalization at home alternatives to study abroad: Implications for students' development of global, international, and intercultural competencies. *Journal of studies in international education*, 18(3), 261-280. Retrieved from <http://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/1028315313496572>
- Tahira, J., & Khan, M. A. (2015). Internationalization of higher education: Potential benefits and costs. *International Journal of Evaluation and Research in Education*, 4(4), 196-199. Retrieved from <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1091722.pdf>
- Thongroj, P. (n.d.). *Higher education institutions council and higher education development*. Retrieved from http://www.mua.go.th/users/bhes/catalog_h/StdEdu/FormCurr/PavitSpeak.pdf
- Toopthong, R. (2016). Internationalization creates world class standards to increase Thai higher education survival. Retrieved from <https://www.academia.edu/33759808/ความเป็นนานาชาติ%20สร้างมาตรฐานระดับโลก%20เพิ่มทางรอดอุดมศึกษาไทย>
- University of Central Arkansas. (2015). *Curriculum management handbook*. Retrieved from <https://uca.edu/business/files/2012/08/CMHandbook-2015-Dec.pdf>